L. 10. Kraków, dnia 10 października 1903. Rocznik XXIV.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

L. 84020/03

III.

Przedmioty znalezione.

W depozytach Kasy miejskiej znajdują się **różne kwoty, oraz rozmaite przedmioty, w r. 1899 znalezione**, po których odbiór właściciele dotychczas się nie zgłosili, a temsamem znalazcy w myśl § 392 kod. cyw. nabyli prawa ich własności.

Wzywa się przeto znalazców powyższych kwot i przedmiotów, aby najpóźniej **do dnia 30 listopada 1903 roku** po odbiór znalezionych przez siebie kwot i rzeczy się zgłosili, albowiem po upływie tego terminu Magistrat znalezione kwoty przeleje na fundusz ubogich miejscowych, a przedmioty nieodebrane w drodze publicznej licytacyi sprzeda, otrzymaną zaś gotówkę włączy do funduszu ubogich. —

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 28 września 1903 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

L. 90509/903.

OBWIESZCZENIE.

W dniu 9 października 1903 roku otwartą będzie i oddaną do użytku **miejska centralna targowica** na bydło i nierogaciznę w Krakowie, przy ulicy Podgórskiej pod L. or. 32 (za mostem kolejowym na Wiśle w pobliżu rzeźni miejskiej) wybudowana, która ma być jedynem miejscem targu dla bydła na całym obszarze miasta.

Wobec tego ze względów targowych, komunikacyjnych i sanitarnych co do sprzedaży oraz wprowadzania bydła i nierogacizny na targowicę w Krakowie i do rzeźni miejskiej w Grzegórzkach wydaje Magistrat niniejszem następujące zarządzenie:

1. Bydło, idące na targowicę, może być wprowadzane do miasta rogatkami podgórską, zwierzyniecką, łobzowską, wrocławską, warszawską i mogilską po zawiadomieniu o tem przy wstępie urzędu akcyzowego i załatwieniu formalności, ze względów kontroli skarbowej wydanych.

Bydło to ma być prowadzone na **miejską centralną targowicę** następującemi drogami:

a) z rogatki podgórskiej ulicą Podgórską;
b) z rogatki zwierzynieckiej ulicami Zwierzyniecką, Nad Wisłą, Rybaki, Skawińską, Krakowską, Trynitarską, Gazową i Podgórską;
c) z rogatki łobzowskiej ulicami Łobzowską, Podwale, Straszewskiego, Podzamcze, Nad Wisłą, Rybaki, Skawińską, Trynitarską, Gazową i Podgórską;
d) z rogatki wrocławskiej ulicami Długą, Szlak, Łobzowską i t. d., jak z rogatki łobzowskiej;
e) z rogatki warszawskiej ulicami Warszawską, Kurniki, Pawią, Kolejową, Wielopole i Grzegórzecką;
f) z rogatki mogilskiej placem Aryańskim, ulicami Kopernika, Blichową i Grzegórzecką.

2. Bydło, idące z targowicy za rogatki miejskie, ma być prowadzone temi samemi drogami.

3. Dla bydła, prowadzonego na rzeź z za Wisły, przeznacza się jako miejsce wpędu rogatkę zwierzyniecką. Bydło to ma być prowadzone ulicami wzdłuż wału kolei obwodowej aż do ulicy Długiej, następnie ulicami Szlak, Warszawską, Ogrodową, Pawią, Lubicz, koło ogrodu botanicznego, wzdłuż wału fortecznego, Grzegórzkami do rzeźni miejskiej w Grzegórzkach.

Ponieważ z powodu budowy kanałów na ulicach, wzdłuż kolei obwodowej położonych, ruch jest chwilowo wstrzymany, przeto aż do czasu otwarcia tych ulic dla komunikacyi należy prowadzić bydło do rzeźni miejskiej z rogatki zwierzynieckiej ulicami Zwierzyniecką, Retoryka, Garncarską, Dolne-Młyny, Graniczną, Batorego, Łobzowską, Szlak i t. d., jak powyżej wskazano.

4. Bydło, wpędzane do miasta innemi rogatkami, t. j. łobzowską, wrocławską, warszawską i mogilską, ma być prowadzone do rzeźni miejskiej drogą, jak powyżej pod 3. wskazano.

5. Wpędzania bydła, na rzeź przeznaczonego, mostem względnie rogatką podgórską zakazuje się.

6. Wreszcie zakazuje się stawania z bydłem i nierogacizną i sprzedawania po drogach, placach i ulicach miasta; szczególniej zakazuje się stawania i sprzedawania bydła na placu targowicy na Dajworze, którą z dniem 9 października b. r. się znosi.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 8 października 1903 r.

Zarazem przypomina się rozporządzenie **Magistratu** z dnia 26 lutego 1884 r. L. 3599, wedle którego bydło

przez miasto może być prowadzone tylko w partyach najwyżej po cztery sztuki, wiązane za rogi.

Przekraczający to rozporządzenie karani będą w myśl § 11 patentu ces. z dnia 20 kwietnia 1854 roku L. 96 Dz. u. p. grzywnami, względnie karą aresztu.

Nad wykonaniem tego rozporządzenia czuwać będą organa c. k. Dyrekcyi Policyi i Magistratu m. Krakowa.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa,
dnia 3 października 1903 r.

Prezydent miasta:
J. Friedlein w. r.

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (45. w kad. XII.) **z dnia 10 września 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, Prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. Wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **47**.

Radcy miejscy: Bartoszewicz, Bazes, dr. Benis, dr. Bujak, dr. Bujwid, dr. Cybulski, dr. Domański, Fedorowicz, dr Górski, dr Jordan, dr. Lustgarten, dr. Pareński, dr. Rosenblatt, Schmelkes, Sędzimir, Sięk, Sułkowski, dr. Ulanowski (16) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej p. p.: dr. Bąkowski, Jawornicki, Uderski (3)

Początek posiedzenia o godzinie 6 minut 30 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Sekretarz Rady miejskiej odczytuje następujące pisma:

1) Prośbę dozorców wodociągu miejskiego o zapomogę drożyźnianą.

2) Pismo krajowego Związku przemysłowego we Lwowie z prośbą, aby Gmina przystąpiła do Związku.

3) Podanie Antoniego Grossa, rewidenta Wydziału rachunkowego miejskiego, o przeniesienie go w stan spoczynku.

4) Prośbę Franciszka Musiała, woźnego Muzeum techniczno-przemysłowego, o wliczenie do emerytury czasu, wysłużonego przy temże Muzeum.

5) Prośbę Walentego Kubicza o przyjęcie go napowrót do służby miejskiej.

6) Prośbę Antoniny Jerolimowej o przedłużenie datku, udzielonego jej w drodze łaski.

7) Prośbę fornali miejskiej straży pożarnej o przyznanie bezpłatnego mieszkania, opału i oświetlenia.

Pisma te odesłano do Sekcyi III (L. L. 77741/903, 80755/903, 77590/903, 81717/903, 80550/903, 71104/903, 77971/903). —

R. m. Bartoszewiczowi udzielono urlopu do dnia 15 listopada b. r. —

Przewodniczący dziękuje Radzie miejskiej za udzielony mu urlop, poczem poświęca wspomnienie [illegible] zmarłym Członkom Rady: ś. p. drowi Trzebickiemu i ś. p. drowi Kasparkowi w następujących słowach:

„W czasie przerwy wakacyjnej śmierć pozbawiła nas jednego członka Rady, zabierając w dniu 22 lipca ś. p. dra **Rudolfa Trzebickiego**, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Na obcej urodził się Zmarły ziemi: w roku 1859 w Koloszwarze; jednak po przeniesieniu się rodziców do naszego grodu uczęszczał do tutejszego gimnazyum, wstąpił w roku 1877 na Uniwersytet Jagielloński, w którym w roku 1882 uzyskał doktorat *sub auspiciis Imperatoris* i, chociaż cudzoziemiec z pochodzenia, ziemię naszą jak ojczystą pokochał. W roku 1882 do 1887 pełnił obowiązki asystenta przy katedrze chirurgii, a po usunięciu się prof. Mikulicza Wydział powierzył mu prowadzenie kliniki chirurgicznej; równocześnie habilitował się zmarły na docenta tego przedmiotu. Pragnąc wzbogacić swe doświadczenia, aby pracować na polu ściśle naukowem, przyjął w roku 1891 mimo licznej praktyki obowiązki chirurga w szpitalu Braci Miłosierdzia. W roku 1895 uzyskał tytuł nadzwyczajnego profesora Uniwersytetu, a dawszy się poznać jako operator, otrzymał w roku 1897 posadę prymaryusza w szpitalu św. Łazarza. Zręczność, gorliwość w niesieniu pomocy cierpiącym, pieczołowitość i staranność, jaką chorych otaczał, zjednały Mu uznanie w świecie lekarskim, a nieskazitelny charakter wziętość wśród społeczeństwa, które, pragnąc dać wyraz wdzięczności i uczcić przymioty Jego serca i umysłu, ofiarowało Mu w roku 1902 mandat radziecki. Nie zawiódł też Zmarły wyborców, bo wszedłszy do Sekcyi IV. i Komisyi sanitarnej, był nader czynnym i gorliwym współpracownikiem. Jak przymioty i zdolności Jego oceniano w świecie lekarskim, dowodem wybór Jego na prezesa Izby lekarskiej. Żałować nam też przychodzi straty tego męża w tak młodym wieku, który, obeznawszy się z czasem ze sprawami miasta, byłby niewątpliwie wybitne zająć miejsce w naszej Radzie. Cześć pamięci zacnego obywatela i znakomitego lekarza!"

„W dniu 4-tym sierpnia zakończył żywot doczesny dr. Franciszek Kasparek, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, były członek naszej Rady.

Zmarły przyszedł na świat w roku 1844 w Samborze, tam ukończył gimnazyum, we Lwowie wstąpił na wydział prawniczy, który ukończył w Uniwersytecie Jagiellońskim w r. 1868 i uzyskał w roku 1869 stopień doktora praw. Po kilkoletniej praktyce w Prokuratoryi skarbu i w Sądzie habilitował się w r. 1871 a w r. 1872 zamianowany został profesorem. Piastując pięciokrotnie godność dziekana Wydziału prawniczego, wybrany został w roku 1888 rektorem Uniwersytetu. Prace naukowe zjednały Mu uznanie w świecie uczonych i spowodowały powołanie Go na członka Akademii Umiejętności tutejszej, instytutu prawa międzynarodowego w Brukseli i innych Towarzystw, a jako mąż czynny i chętny, był członkiem Towarzystwa muzycznego i tatrzańskiego. Szczery, otwarty, przyjacielski, a przytem wesołego usposobienia, cieszył się powszechną sympatyą i życzliwością mieszkańców miasta, umiłowany przez młodzież, która w Nim czciła prawdziwego, pełnego taktu i wyrozumiałości opiekuna. Przymioty serca i umysłu zjednały Mu zaufanie obywateli, czego dowodem to, że czterokrotnie, bo w roku 1884, 1890, 1896 i 1903, wybierany był radcą miejskim. Początkowo pracował w Sekcyi III., a następnie przeniósł się do Sekcyi IV, w której też

aż do złożenia mandatu w dniu 26 czerwca 1902 roku pozostawał. Obok tego był członkiem Komisyi statystycznej, archiwalnej, statutowej i wiceprezesem Rady szkolnej miejscowej, wreszcie członkiem Wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności. Jako członek Sekcyi IV., załatwiał najtrudniejsze sprawy: niech tylko przypomnę zawiłą sprawę prestacyi szkolnych z Wydziałem krajowym, reorganizacyę szkoły św. Scholastyki i inne. Niemniejszą położył zasługę jako członek Komisyi statutowej, Jego bowiem redakcyi zawdzięczamy ten statut, którym się rządzimy, chociaż nie we wszystkiem osobistym Jego zapatrywaniom odpowiadał. Nie wygaśnie też pamięć o Nim w sercach naszych jako o mężu wielkiej nauki, koledze życzliwym i obywatelu, pełnym przywiązania do naszego miasta, któremu przez lat 18 czas i pracę poświęcił.

Cześć pamięci zacnego, miasto nasze miłującego obywatela!"

Przemówień tych wysłuchała Rada miejska, powstawszy z miejsc. —

R. m. Daszyński, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

„Rada miejska poleca Magistratowi poczynienie — po wysłuchaniu odpowiednich czynników — wszelkich przygotowań, potrzebnych do otworzenia **sprzedaży mięsa** w Krakowie po cenach, zostających pod kontrolą Magistratu i nie mogących przekraczać cen maksymalnych, oznaczonych przez Magistrat".

Nagłość sprawy uchwalono.

Przemawiają: I. wiceprezydent dr. Leo, r. m. Bialik, II. wiceprezydent dr. Staniszewski, wnioskodawca, r. m. dr. Gross i r. m. Bialik.

Wniosek r. m. Daszyńskiego przyjęto. (L. 84032/903).

I. wiceprezydent dr. Leo, uzasadniwszy nagłość, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Wzywa się Prezydyum, by zwróciło się z petycyą do c. i k. Ministerstwa wojny i Wydziału krajowego o uzyskanie zmiany warunków **rozdawnictwa robót przy budowlach wojskowych** w Krakowie, w najbliższym czasie wykonać się mających, w tym kierunku, by firmy zakrajowe nie były z góry narzucane konkurującym o te budowle przedsiębiorcom, lecz, aby **przemysłowi krajowemu** zastrzeżono co najmniej równorzędne z zagranicznemi firmami stanowisko i prawa".

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. dr. Paszkowski wnosi poprawkę, aby odnieść się w drodze telegraficznej.

R. m. dr. Seinfeld, uważając, że wniosek I. wiceprezydenta dra Leo nie jest wystarczający, wnosi, aby w petycyi żądać rozpisania ponownej licytacyi z opuszczeniem warunku, by pewne roboty oddawano wymienionym z góry firmom zamiejscowym.

R. m. Daszyński nie sądzi, aby petycya osiągnęła pomyślny skutek, gdyż sprawę należy przedłożyć oficyalnej reprezentacyi kraju w Radzie Państwa. Mówca do wniosku I. wiceprezydenta dra Leo stawia następujący dodatek:

„Rada uchwala wysłać petycyę odpowiednią w tej sprawie do reprezentacyi kraju w Radzie Państwa".

R. m. Judkiewicz popiera wniosek I. wiceprezydenta dra Leo z dodatkiem r. m. Daszyńskiego i oświadcza się przeciw stylizacyi r. m. dra Seinfelda.

I. wiceprezydent dr. Leo godzi się na dodatek r. m. Daszyńskiego.

R. m. dr. Frühling wnosi następującą rezolucyę:

„Rada miasta Krakowa wyraża zdziwienie, że Ministerstwo wojny, budując kasarnie wojskowe za pieniądze naszego kraju, naszej Kasy Oszczędności i naszego miasta, zamiast popierać przemysł krajowy, popiera w sposób niepraktykowany i niedopuszczalny obce firmy ze szkodą dla przemysłu krajowego. Uprasza się Prezydyum, aby o tej jednomyślnej uchwale Rady zawiadomiło Ministerstwo wojny i Wydział krajowy".

W dalszym ciągu przemawiają r. m.: dr. Gross, dr. Rothwein, dr. Seinfeld, dr. Frühling, I. wiceprezydent dr. Leo i r. m. Rotter.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo z dodatkiem r. m. Daszyńskiego przyjęto jednomyślnie. (LL. 83168/903, 83169/903, 84039/903).

Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł.

R. m. dr. Frühling wniosek swój cofa. —

R. m. Rotter zapytuje, czy Pan Prezydent ma wiadomość o **subwencyi** dla miasta Krakowa, mającej wpłynąć **ze Skarbu Państwa z tytułu ostatniej klęski powodzi.**

Przewodniczący oświadcza, że gdy objął urzędowanie z dniem 1 września, nic w tej sprawie nie nadeszło. —

R. m. Rotter zapytuje:

„1) Czy nie wiadomo Panu Prezydentowi, w jakim czasie wejdzie w życie uchwalona przez Radę **nowela do statutu miejskiej Kasy Oszczędności?**

2) Czy Pan Prezydent, jako przewodniczący Wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności, zamierza postarać się o przyśpieszenie **reformy całego statutu miejskiej Kasy Oszczędności?**"

Przewodniczący odpowiada, że o zatwierdzeniu noweli nie ma żadnej wiadomości. —

R. m. dr. Gross zapytuje, kiedy będzie załatwiona sprawa **protestu przeciw dokonanym przed dwoma laty wyborom do Rady wyznaniowej izraelickiej.**

Przewodniczący oświadcza, że zasięgnie w tej mierze informacyi i udzieli ich Radzie na najbliższem posiedzeniu. —

R. m. Turski, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Wzywa się Prezydyum o odniesienie się do posłów miasta Krakowa, aby ci wyjednali uchwałę sejmową, polecającą Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań z Rządem, mających na celu **objęcie na kraj robót przy wykonywaniu kanałów spławnych,** bądźto w drodze umowy, bądź też w drodze oferty".

Nagłość sprawy uchwalono.

Wniosek przyjęto bez rozpraw. (L. 83791/903). —

R. m. Daszyński, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi do uchwalenia następującą rezolucyę: **„Rozporządzenie c. i k. Ministerstwa wojny, nakazujące zatrzymać żołnierzy 3-go roku służby poza dzień 1 października b. r.,** krzywdzi najważniejsze interesa dziesiątek tysięcy rodzin wśród ludności naszego kraju. Niepraktykowane to rozporządzenie odbije się tem ciężej, ile że kraj nasz w roku bieżącym poniósł wielkie, niepowetowane straty wskutek powodzi i gradobicia. Wobec tego Rada miejska wzywa Prezydyum do wystosowania protestu prze-

ciwko temu rozporządzeniu c. i k. Ministerstwa wojny i petycyi do zarządu armii, ażeby dnia 1 października zwrócono wysłużonych żołnierzy ich rodzinom i produktywnej pracy społecznej".

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. Rotter popiera powyższy wniosek.

Wniosek r. m. Daszyńskiego przyjęto. (L. 83730/903).

Przewodniczący o godzinie 7 minut 45 wieczorem zamyka posiedzenie z powodu braku kompletu. —

Posiedzenie nadzwyczajne (46. w kad. XII.) **z dnia 17 września 1903 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. Wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **44**.

Radcy miejscy: Bartoszewicz, Bazes, dr. Benis, dr. Bujwid, dr. Domański, dr. Górski, dr. Horowitz, dr. Jordan, Kawecki, dr. Pareński, dr. Paszkowski, Rotter, Słek, Turski, dr. Ulanowski, hr. Wodzicki (**16**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bialik, Daszyński, dr. Guńkiewicz, Jawornicki, Kosobucki, dr. Lustgarten, Rimler, Schmelkes (**8**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 min. 40 po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto. —

Przewodniczący odczytuje nadesłane **podziękowanie cesarskie** za życzenia, złożone w dniu urodzin.—

Sekretarz Rady miejskiej odczytuje następujące pisma:

1) Petycyę **właścicieli realności, dotkniętych powodzią**, o opusty podatkowe gminne, krajowe i państwowe, tudzież o wyjednanie zasiłku z funduszów gminnych i państwowych.

Odesłano do Komisyi powodziowej, Sekcyi III. i II. (L. 86699/903). —

2) Prośbę **służby prowizorycznej** o jednorazową zapomogę z powodu drożyzny.

3) Prośbę **Klary Wawrzaszek** o podwyższenie pensyi wdowiej i dodatku na wychowanie dzieci.

4) Prośbę **Ewy Kęsowej** o przyznanie w drodze łaski emerytury.

5) Prośbę **praktykantów rachunkowych i manipulacyjnych** o udzielenie dodatku drożyźnianego.

Pisma powyższe odesłano do Sekcyi III. (L. 82130/903, L. 81263/903, L. 82149/903, L. 84140/903).—

6) Prośbę **pomocników biurowych** Magistratu o zapomogę z powodu panującej drożyzny. (L. 84035/903).

R. m. dr. Bandrowski wnosi, aby sprawę uznać za nagłą i uchwalić zapomogę w kwocie 4840 koron.

R. m. dr. Ponikło sprzeciwia się merytorycznemu załatwieniu sprawy bez zasięgnięcia opinii Sekcyi skarbowej i prawniczej.

Wniosek nagłości sprawy upadł.

R. m. dr. Frühling wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Podania o zapomogę praktykantów, dyetaryuszy i służby Magistratu mają być jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca przedłożone Radzie miejskiej do stanowczego załatwienia".

Wniosek r. m. dra Frühlinga przyjęto.

R. m. dr. Gross zapytuje, kiedy będzie przedstawiony Radzie projekt **reformy etatu dyetaryuszy i służby** Magistratu.

Przewodniczący wyjaśnia, że projekt reformy etatu służby jest już wypracowany, co zaś tyczy się etatu dyetaryuszy, to poinformuje się, o ile sprawa ta postąpiła.

R. m. dr. Bandrowski wobec przyjętego przez Radę wniosku r. m. dra Frühlinga, prosi Sekcyi prawniczej i skarbowej, aby sprawę zapomogi dla praktykantów i dyetaryuszy jak najprędzej załatwiły. —

R. m. dr. Gross zapytuje, z jakich powodów nie obraduje Komisya, wybrana dla wypracowania projektu **ustawy o uwolnieniu od podatków domów, przebudować się mających ze względów sanitarnych lub komunikacyjnych.**

Przewodniczący odpowiada, że w miesiącach letnich nie można było zwołać komisyi z powodu braku członków, lecz w najbliższym czasie komisya się zbierze.—

R. m. dr. Bujak, opisując okoliczności, zaszłe przy śmierci ś. p. adwokata dra Czernego, żali się na trudności uzyskania wozu miejskiego do przewiezienia zwłok i porozumienia się w **wypadkach nagłej śmierci** z miejscowymi organami sanitarnymi.

Przewodniczący zapewnia, że wglądnie w poruszoną sprawę i zarządzi wszelkie ułatwienia. —

Sekretarz Mgtu dr. Zawadzki, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem Sekcyi I. i III. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Wnieść petycyę do Sejmu krajowego, aby wydał ustawę, zezwalającą na przydzielenie **gruntów, będących własnością miasta, oraz gruntów pod stacyą Grzegórzki**, t. j. parcel budowlanych 69, 77, 156, 157, 158, 159 i 160, oraz gruntowych 430, 441/1, 441/2, 443/1, 443/2, 443/3, 556/1, 556/2, 557, 559, 560, 561 i 562, w gminie kat. Grzegórzki położonych, do gminy kat. Kraków.

Po uznaniu sprawy za nagłą wniosek przyjęto bez rozpraw. (L. 87483/903). —

Wicesekretarz Mgtu Podobiński imieniem Sekcyi III. i Komisyi budżetowej wnosi:

Rada miejska uchwali przedstawić Sejmowi następujący projekt **ustawy, zmieniającej przepis § 60 ust. 23 statutu** stoł. król. miasta Krakowa, dotyczący nakładania **dodatków do podatków i podatków gminnych**, a to celem pomnożenia dochodów Gminy:

USTAWA,

zmieniająca niektóre postanowienia ustawy krajowej z d. 6 października 1901 Nr. 108 dz. u. kr., nadającej statut miejski stoł. król. miastu Krakowowi.

Za zgodą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przepis § 60 ustęp 23 ustawy krajowej z 6 października 1901 Nr. 108 dz. u. kr. znosi się i ma opiewać następująco:

§ 60 ustęp 23.

Do Rady miejskiej należy: ustanawianie dodatków gminnych do podatków rządowych, nakładanie podatków i opłat gminnych, ustanawianie zasad ich rozkładu i poboru.

I. Zatwierdzenia Wydziału krajowego potrzeba do nałożenia:

1) dodatków gminnych do podatków bezpośrednich, przenoszących 25% tychże; dalej

2) dodatków gminnych do podatków konsumcyjnych, przenoszących 50% tychże; wreszcie

3) podatku gminnego od czynszu lub wartości czynszowej *(brutto)*, jeśli ten podatek gminny czynszowy przenosić ma 10% czynszu.

II. Do nałożenia zaś:

1) dodatków gminnych do podatków bezpośrednich, przenoszących 50% tychże; dalej

2) dodatków gminnych do podatków konsumcyjnych, przenoszących 100% tychże; wreszcie

3) podatku gminnego od czynszu lub wartości czynszowej *(brutto)*, jeśli ten podatek gminny czynszowy przenosi 15% czynszu — potrzeba zatwierdzenia Wydziału krajowego i Namiestnictwa.

W razie, gdyby jedna z tych Władz odmówiła zezwolenia, potrzeba uchwały sejmowej.

III. Ustawy krajowej potrzeba:

1) do nałożenia dodatków gminnych do podatków bezpośrednich, przenoszących 100% tychże; dalej

2) do nałożenia dodatków gminnych do podatków konsumcyjnych, przenoszących 150% tychże; wreszcie

3) do nałożenia podatku gminnego od czynszu lub wartości czynszowej *(brutto)*, jeśli ten podatek gminny czynszowy przenosi 20% czynszu, względnie wartości czynszowej;

4) do zmiany taryfy podatków konsumcyjnych;

5) do podwyższenia już istniejących opłat gminnych;

6) do zaprowadzenia nowych opłat gminnych; tudzież

7) do zaprowadzenia nowych podatków, nie należących do kategoryi dodatków do podatków rządowych.

IV. Dodatki do podatków bezpośrednich mogą być rozkładane na wszystkie lub poszczególnie w Gminie przypisane podatki bezpośrednie według tej samej lub różnej stopy procentowej, ewentualnie przy zastosowaniu zasady progresyi.

Również i podatek gminny czynszowy może być progresywnie rozłożony w miarę wysokości czynszu lub wartości czynszowej mieszkania.

V. C. k. Władze skarbowe, wymierzające podatek rządowy, obowiązane są dostarczyć Gminie urzędowych dat do wymiaru lub odpisania podatku gminnego czynszowego.

VI. Podatek gminny od czynszu ponosić mają wprawdzie lokatorowie, względnie używający pomieszkania, podatek ten jednak cięży na nieruchomości, a Gminie odpowiadają za tenże właściciele realności z prawem regresu do swych lokatorów.

VII. Wszelkie dodatki gminne do podatków rządowych, tudzież podatki i opłaty gminne mają ustawowe prawo zastawu z takiem samem pierwszeństwem, jakie przysługuje podatkom rządowym.

VIII. Na wypadek odpisania przez c. k. Władze skarbowe rządowego podatku domowo-czynszowego z tytułu przeciążenia, próżnostania lub zburzenia realności, przysługuje właścicielowi tejże, o ileby odpisanie z urzędu nie nastąpiło, prawo żądania w ciągu lat trzech, licząc od daty reskryptu c. k. Władzy skarbowej, odpis zarządzającej, odpisu a ewentualnie i zwrotu zapłaconego podatku gminnego czynszowego od tej wartości czynszowej, od której podatek domowo-czynszowy odpisano.

IX. Dodatkami do podatków na rzecz Gminy nie mogą być obciążeni:

a) urzędnicy i słudzy dworu, państwa, kraju, powiatu i gminy, nauczyciele publiczni, tudzież wojskowi, ich wdowy i sieroty co do płac służbowych, emerytur, prowizyi, dodatków na wychowanie i łaskawizn;

b) duszpasterze co do kongruy.

Art. II.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

R. m. dr. Ponikło popiera wniosek.

R. m. dr. Fischler wnosi następujący dodatek do § 60 ust. 23 po pierwszym projektowanym ustępie:

„Do ważności uchwały, dotyczącej jednego z tych przedmiotów, potrzeba, aby taka uchwała została powzięta na dwóch, nie wcześniej jak w 7 dni po sobie następujących posiedzeniach“.

R. m. dr. Ponikło i dr. Seinfeld sprzeciwiają się dodatkowi r. m. dra Fischlera.

R. m. dr. Gross uważa proponowane przepisy za zbyt rozwlekłe i zwraca uwagę, że w ustępie IV. należałoby dodać ustęp, ograniczający uchwałę Rady zatwierdzeniem jej przez Wydział krajowy i c. k. Namiestnictwo.

R. m. dr. Fischler uzasadnia w dalszym ciągu swój wniosek.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski oświadcza się za proponowanym zakresem autonomii Rady, lecz krytykuje osnowę ustępu VI., uważając ustęp ten za zbyteczny lub też za niedostatecznie sformułowany.

R. m. dr. Rosenblatt, broniąc zresztą wniosków sprawozdawcy, wnosi, aby do ustępu IV. dodać:

„Do nałożenia dodatków do podatków bezpośrednich według różnej stopy procentowej, jak również do nałożenia dodatków według zasady progresyi wymaga się zatwierdzenia Wydziału krajowego i c. k. Namiestnictwa“ — na końcu zaś ustępu VII. dodać słowo: „realnym“.

R. m. dr. Ponikło oświadcza się przeciw wnioskom r. m. dra Rosenblatta.

R. m. dr. Gross sprzeciwia się dodaniu słowa „realnym“.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski sądzi, że lepiejby było opuścić ustęp VII.

R. m. dr. Bąkowski popiera wnioski Sekcyi III. i Komisyi budżetowej w całkowitem ich brzmieniu.

R. m. dr. Rosenblatt oświadcza się za zatrzymaniem ustępu VII.

R. m. dr. Fischler zaznacza, że w miejsce słów: „opłaty gminne“ należy wstawić: „opłaty wodociągowe“.

Sprawozdawca obstaje przy przedstawionych wnioskach w całości, nie godząc się na proponowane zmiany.

R. m. dr. Rosenblatt cofa wniosek, tyczący się dodania w ustępie VII. słowa: „realnym“.

Wnioski Sekcyi III. i Komisyi budżetowej przyjęto. (L. 59637/903).

Wniosek r. m. dra Fischlera upadł.

Wniosek r. m. dra Rosenblatta upadł. —

Sekretarz Magistratu dr. Zawadzki imieniem Komisyi akcyzowej, Komisyi budżetowej i Sekcyi prawniczej wnosi:

Rada miejska uchwali!

Uprasza się Wysoki Sejm o wydanie **ustawy krajowej** według następującego projektu **celem podwyższenia opłat gminnych względnie dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od napojów rozpalających,** do miasta wprowadzanych lub w mieście wyrabianych i w niem zużywanych:

USTAWA

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem, zezwalająca król. stoł. miastu Krakowowi pobierać opłaty gminne, względnie dodatek gminny do podatku konsumcyjnego od napojów rozpalających, do miasta wprowadzanych lub w mieście wyrabianych i w niem zużywanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Królestwa Mojego Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskiem rozporządzam:

Art. 1.

Gmina stoł. król. miasta Krakowa ma prawo pobierać następujące opłaty gminne, a względnie dodatek gminny do podatku konsumcyjnego od niżej wymienionych napojów rozpalających, do miasta wprowadzanych lub w mieście wyrabianych, i w niem zużywanych, a mianowicie:

1) Od rumu, araku, esencyi ponczowej, rosolisu, likieru i wszelkich napojów słodzonych, od jednego hektolitra po 60 koron.

2) Od alkoholu, spirytusu winnego, olejków wonnych, tynktury, esencyi i w ogóle wszelkich cieczy, do których alkohol wchodzi jako główna część składowa, a to:

a) od spirytusu do 50 stopni od jednego hektolitra po 23 koron;

b) od spirytusu do 75 stopni od jednego hektolitra po 34 kor. 50 hal.;

c) od spirytusu nad 75 stopni od jednego hektolitra po 60 koron.

3) Od wina od jednego hektolitra po 10 koron.

4) Od piwa:

a) przy wprowadzaniu porteru i piwa angielskiego od jednego hektolitra 7 koron;

b) przy wprowadzaniu wszelkich innych gatunków piwa i przy wyrobie wszelkich gatunków bez różnicy od jednego hektolitra po 3 korony 60 hal.

5) Spirytus denaturowany, politura stolarska i lakiery są od opłaty gminnej wolne.

Art. 2.

Ustanowione w art. 1. opłaty czyli dodatki gminne do podatku konsumcyjnego od napojów rozpalających pobierać będzie Gmina m. Krakowa w całym okręgu, zamkniętym rogatkami i linią akcyzową dla poboru rządowego liniowego podatku konsumcyjnego.

Art. 3.

Bliższe postanowienia pod względem poboru oznaczonych w art. 1. miejskich opłat konsumcyjnych od napojów rozpalających i pod względem uiszczenia zwrotu opłaty przy wywozie piwa, wyrabianego w mieście Krakowie, tudzież co do organów, do sprawowania tych czynności powołanych, jakoteż co do sposobu wykonywania kontroli przy poborze i zwrocie rzeczonych opłat, wydane zostaną ze strony c. k. Namiestnictwa osobnem rozporządzeniem po porozumieniu się z Wydziałem krajowym.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Z dniem tym przestaje obowiązywać ustawa krajowa z dnia 19 lipca 1878 r. L. 48 Dz. u. kr.

Art. 5.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

R. m. Miedniak krytykuje przedstawione wnioski, wykazując błędną podstawę, na której je oparto, i wnosi, aby projekt odesłać do Komisyi celem ponownego rozpatrzenia tej sprawy.

R. m. dr. Ponikło popiera wnioski Komisyi.

R. m. dr. Frühling popiera wniosek r. m. Miedniaka z tem, żeby Komisya akcyzowa przybrała r. m. Miedniaka i jeszcze jednego znawcę.

R. m. dr. Muszkowski wykazuje szkodliwość alkoholu i popiera przedstawiony projekt ustawy.

R. m. dr. Gross wnosi:

„Uprasza się Prezydyum o zarządzenie, aby projekt rozporządzenia wykonawczego, o którem jest wzmianka w artykule 3., został natychmiast wypracowany i równocześnie z projektem ustawy przedłożony Wydziałowi krajowemu, przyczem należy postarać się, aby rozporządzenie wykonawcze zostało ogłoszone równocześnie z ustawą“.

R. m. dr. Cybulski przyznaje, że widocznie błędnie zestawiono obliczenia podwyższenia opłat od spirytusu i dlatego należy je inaczej ułożyć.

R. m. dr. Bandrowski i dr. Szarski popierają wniosek odesłania sprawy do Komisyi.

R. m. dr. Rothwein wnosi następującą poprawkę do art. 1 ustęp 2): pod literą *a)* zamiast „23 koron“ „30 koron“ — pod lit. *b)* zamiast „34 kor. 50 hal.“ „45 koron“.

Na wniosek r. m. dra Frühlinga uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. Miedniak wnosi, aby w art. 1 ustęp 2-gi opiewał:

„Od spirytusu za hektolitr 100-stopniowy alkoholu przy temperaturze + 12° R. opłata wynosi 30 koron“.

Po przemówieniu Sprawozdawcy przystąpiono do głosowania.

Wniosek r. m. Miedniaka odesłania sprawy Komisyi upadł.

Wnioski Komisyi z wyłączeniem ustępu 2-go w art. 1 przyjęto.

Ustęp 2-gi w art. 1 z poprawką r. m. dra Rothweina przyjęto według wniosku Komisyi, — wniosek r. m. Miedniaka upadł.

Wniosek r. m. dra Grossa upadł. —

Przewodniczący z powodu spóźnionej pory o godzinie 8 min. 20 wieczorem posiedzenie zamyka. —

ETAT WODOCIĄGOWY

uchwalony przez Komisyę wodociągową w dniu 16 maja 1903 r.

POSADA	Ranga	Płaca	Dodatek kwaterowy	Dodatek nadzwyczajny	Razem	Emolumenta
		Koron	Koron	Koron	Koron	
a) **Urzędnicy w zarządzie głównym.**						
Kierownik wodociągu*) . . .	VII.	4800	960	—	5760	
Inżynier I. zastępca kierownika*)	VIII.	3600	720	(20% zastępstwo 720)	4320	
Inspektor sieci rur i instalacyi wewnętrznych	IX.	2800	600	720 dodatku budowl.	4120	
Rachmistrz	X.	2200	480	—	2680	
Asystent techniczny	XI.	1600	360	—	1960	
Kancelista	XI.	1600	360	—	1960	
b) **Personal maszynowy w zakładzie w Bielanach.**						
Maszynista I. kl., zarządca zakładu pomp	—	2400	—	300 z powodu trudności zaprowiantowania	2700	mieszkanie z opałem i oświetleniem w zakładzie
Maszynista II. kl.	—	1800	—	300 z powodu trudności zaprowiantowania	2100	mieszkanie z opałem i oświetleniem w zakładzie
Palacz I. kl.	—	1000	—	250 z powodu trudności zaprowiantowania	1250	mieszkanie z opałem i oświetleniem w zakładzie
Palacz II. kl.	—	900	—	250 z powodu trudności zaprowiantowania	1150	mieszkanie z opałem i oświetleniem w zakładzie
c) **Służba.**						
Monter starszy I. kl., główny dozorca sieci rur	—	1200	—	—	1200	mieszkanie, opał i światło
1 monter II. kl.	—	960	240	—	1200	—
4 dozorców sieci rur	—	600	240	—	3360	—
1 dozorca zbiornika	—	600	—	—	600	mieszkanie, opał i światło
1 stróż w Bielanach	—	600	—	—	600	„ „ „
1 woźny biura	—	720	—	—	720	„ „ „
d) **Urzędnicy w Magistracie.**						
Koncepista w wydziale skarbowym	X.	2200	480	—	2680	
2 oficyałów egzekucyjnych w wydziale skarbowym	XI.	1600	360	240 dodatek służbowy	4400	
Adjunkt w wydziale obrachunkowym	X.	2200	480	—	2680	
e) **Służba w Magistracie.**						
Pachołek w wydziale skarbowym	—	600	200	—	800	

ZESTAWIENIE.

Płace urzędników w biurze	20800	Kor.
Płace personalu maszynowego w zakładzie w Bielanach	7200	„
Płace sług w mieście	7680	„
Płace urzędników w Magistracie	9760	„
Płace sług w Magistracie	800	„
Razem . .	46240	Kor.

*) Rada miejska, przyjmując ten projekt etatu na posiedzeniu z dnia 2 lipca 1903 r., uchwaliła poprawkę tylko co do tych dwóch pierwszych pozycyj, jak w protokole (patrz: „Dziennik rozporządzeń“ Nr. 9 str. 86 i 87).

STATUT
archiwum aktów dawnych miasta Krakowa*).

§ 1. Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa obejmuje przywileje, księgi i akta dawnych miast Krakowa, Kleparza, Kazimierza, tudzież jurydyk, które w ich obrębie niegdyś istniały, i niektórych wsi przyległych.

§ 2. Archiwaliów pozbywać nie można, natomiast należy w miarę środków nabywać takie, które do dawnej historyi miasta się odnoszą, lub też starać się o pozyskanie ich w depozyt lub o ich odpisy.

§ 3. Archiwum ma dostarczać Gminie i władzom rządowym potrzebnych wyjaśnień co do stosunków prawnych z epoki, objętej aktami i księgami, w archiwum przechowanemi, wyciągów i odpisów wierzytelnych dawnych aktów, obok tego zaś ma służyć celom naukowym, a przedewszystkiem przyczyniać się do należytego zbadania dawnej historyi miasta Krakowa.

§ 4. Dla osiągnięcia celów powyższych winien być utworzonym inwentarz szczegółowy i systematyczny wszystkich archiwaliów, tudzież indeksy osobowe i rzeczowe.

§ 5. Uporządkowaniem archiwum zajmuje się i pieczę nad niem wykonywa personal archiwalny, składający się z dyrektora, archiwaryusza i asystenta. Nadzór nad kierunkiem i przeprowadzeniem prac archiwalnych wykonywa Komisya archiwalna, przez Radę miejską wybrana, przez swoje uchwały oraz przez delegata, którego w tym celu ze swego łona wyznacza.

§ 6. Dyrektor archiwum otrzymuje remuneracyę 2400 kor. rocznie w ratach miesięcznych, płatnych z góry.

Archiwaryusz jest urzędnikiem stałym w randze i z pensyą wicesekretarza Magistratu; asystent pobiera wynagrodzenie w kwocie 1500 kor. rocznie w ratach miesięcznych, płatnych z góry.

§ 7. Na wniosek Komisyi archiwalnej mianuje dyrektora i archiwaryusza Rada miejska. Asystenta mianuje Prezydent miasta na lat dwa na przedstawienie Komisyi archiwalnej. Prezydent może po upływie lat dwóch mianować tegoż asystenta na dalsze dwulecie po wysłuchaniu opinii Komisyi archiwalnej.

§ 8. Dyrektorem i archiwaryuszem mogą być tylko historycy lub prawnicy, dający swem wykształceniem i pracami w dziedzinie historyi polskiej rękojmię naukowego kierownictwa archiwum.

§ 9. Asystentem może zostać ukończony uczeń wydziału filozoficznego lub prawniczego na uniwersytecie, który złoży dowody znajomości paleografii i nauk pomocniczych do historyi.

§ 10. Dyrektor, archiwaryusz i asystent składają z chwilą objęcia urzędowania przysięgę służbową w ręce Prezydenta miasta.

§ 11. Dyrektor i archiwaryusz odpowiadają za całość archiwum. Dyrektor kieruje bezpośrednio pracami około ułożenia ksiąg i indeksów, współdziała w nich, zastępuje archiwum na zewnątrz i podpisuje wszystkie akta, wychodzące z archiwum, oraz korespondencyę, prowadzoną przez zarząd archiwalny. W razie nieobecności dyrektora archiwaryusz zastępuje archiwum na zewnątrz i podpisuje akta i korespondencye, wychodzące z archiwum.

§ 12. Archiwaryusz i asystent wykonują prace im powierzone. W razie urlopu dyrektora i archiwaryusza asystent prowadzi czynności bieżące a klucz od właściwego archiwum znajduje się naówczas w przechowaniu delegata Komisyi archiwalnej.

§ 13. Biuro archiwum ma być otwarte w 5 godzinach urzędowych archiwaryusza i asystenta, codziennie z wyjątkiem świąt i niedziel; przed zamknięciem biura winny być księgi i dyplomy do archiwum odniesione, a to również zamknięte.

§ 14. Sprawozdanie z toku czynności składa dyrektor co kwartał Komisyi archiwalnej miejskiej na posiedzeniu zwyczajnem, a raz w rok na piśmie Radzie miejskiej za pośrednictwem Komisyi. W posiedzeniach Komisyi ma dyrektor obowiązek zawsze brać udział, z wyjątkiem spraw, które jego osoby dotyczą.

§ 15. Do korzystania z archiwum w celach naukowych potrzeba pozwolenia Komisyi archiwalnej. Do poszukiwań w sprawach, dotyczących majątku lub prawnych interesów Gminy, potrzeba pozwolenia Prezydenta miasta. Za poszukiwania, przez urzędników archiwalnych, o ile ich czynności urzędowe pozwalają, na życzenie stron przedsiębrane, należy uiścić opłatę w kwocie 4 kor. od tysiąca stronic przejrzanych. Osoby, korzystające z archiwum, winny się podpisać w przeznaczonej na to księdze.

§ 16. Wierzytelne, dosłowne odpisy i wyciągi wydaje dyrekcya archiwum władzom m. Krakowa, krajowym, c. k. sądowym i administracyjnym bezpłatnie (za zwrotem stempla, o ileby był potrzebnym), innym zaś stronom za złożeniem opłaty w kwocie 6 kor. od pierwszego, 2 kor. od każdego następnego arkusza odpisu wierzytelnego, 2 kor. od każdego osobnego wyciągu, nie licząc stempli i portoryów. Cenę wyciągów, dla celów naukowych przedsiębranych, może Komisya archiwalna zniżyć według uznania.

Każdy odpis i wyciąg wydany zanotuje zarząd archiwalny w księdze kontroli.

§ 17. Wierzytelne odpisy i wyciągi sporządzać należy na papierze zwykłego formatu białym, czerpanym, in folio, z marginesem szerokości 4 ctm. z obu stron, puste miejsca przekreślić, arkusze jednym sznurkiem przeciągnąć, a w końcu sznurka przyłożyć pieczęć: „Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa“.

§ 18. Odpis, wydany przez zarząd archiwalny i dokonany z zachowaniem pisowni i interpunkcyi oryginału (w miejscach błędnych należy umieścić słówko „sic“, w nieczytelnych i całkiem popsutych podać kropki), ma nosić na czele napis „Odpis wierzytelny z archiwum aktów dawnych miasta Krakowa“, na końcu zaś klauzulę uwierzytelniającą w słowach: „Zgodność powyższego odpisu z aktem, w księdze...... na str....... pod liczbą porządkową...... aktów...... archiwum aktów dawnych w Krakowie się znajdującym, poświadcza dyrekcya tegoż archiwum“, poczem data, pieczęć i podpis dyrektora, względnie archiwaryusza w razie zastępstwa.

§ 19. Wyciąg, polegający na podaniu istotnej treści aktu słowami o ile można samego aktu, wydany przez archiwum, nosić ma na czele napis: „Wyciąg z aktów,

*) Uchwalony dnia 23. czerwca 1890 r. przez Radę stoł. król. miasta Krakowa, ze zmianami, przyjętemi na posiedzeniu Rady z dnia 22. czerwca 1903 r. (patrz: „Dziennik rozporządzeń“ Nr. 9 str. 82).

do....... się odnoszących, w archiwum aktów dawnych miasta Krakowa się znajdujących, przez dyrekcyę archiwalną sporządzony", u spodu zaś datę, pieczęć i podpis dyrektora, względnie archiwaryusza w razie zastępstwa.

§ 20. Archiwaliów w zasadzie nikomu do domu wypożyczać nie można. Wyjątkowo może na to zezwolić w ważnych wypadkach Prezydent miasta na wniosek Komisyi archiwalnej i za zgodą dyrektora, za rewersem na ściśle oznaczony przeciąg czasu.

§ 21. Opłaty (§ 16), na które należy zawsze wydać kwit z księgi sznurowej, tworzą fundusz, przeznaczony na nabywanie archiwaliów i biblioteki podręcznej, z którego rachunek składa dyrektor łącznie ze sprawozdaniem rocznem.

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.